

„Komnaty dostojników zakonnych”

aranżacja stała w
Muzeum Zamkowym w Malborku
Zamek Wysoki, piętro I, skrzydło zachodnie

materiał szkoleniowy Koła Przewodników Malborskich

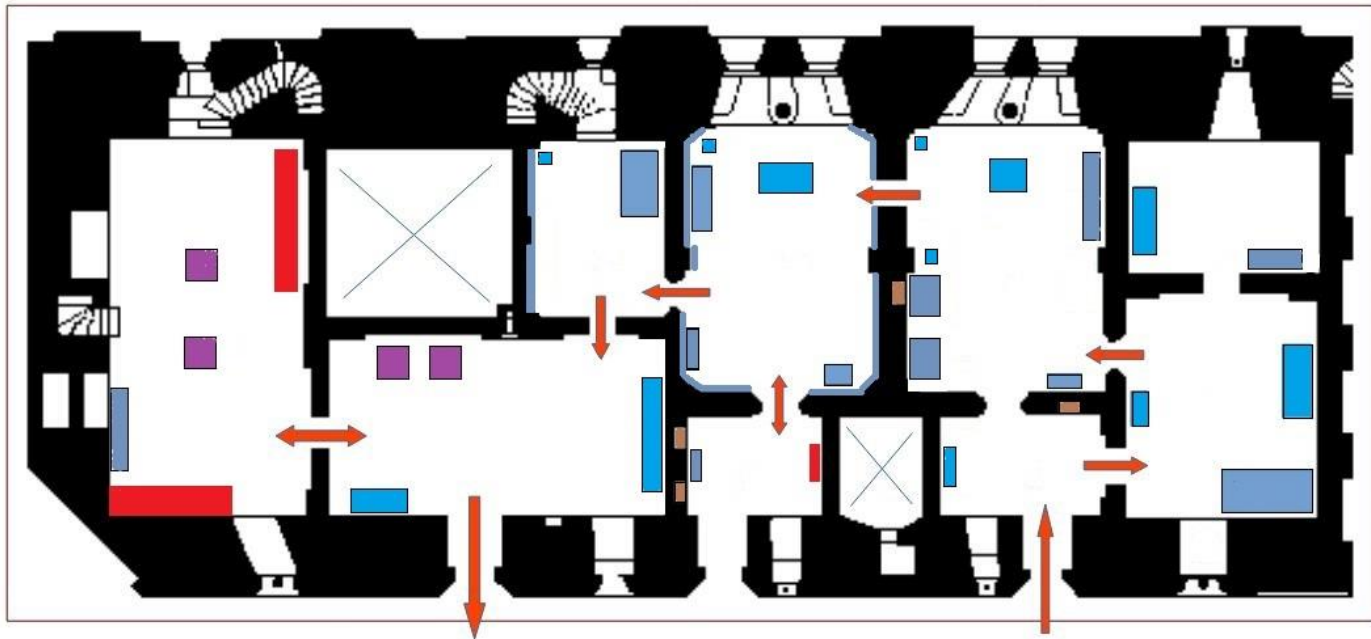
Malbork 2025

Bartłomiej Butryn / Artur Dobry

Topograficzny plan rozmieszczenia eksponatów na aranżacji w
Komnatach dostojników zakonnych

18 XII 2025 rok

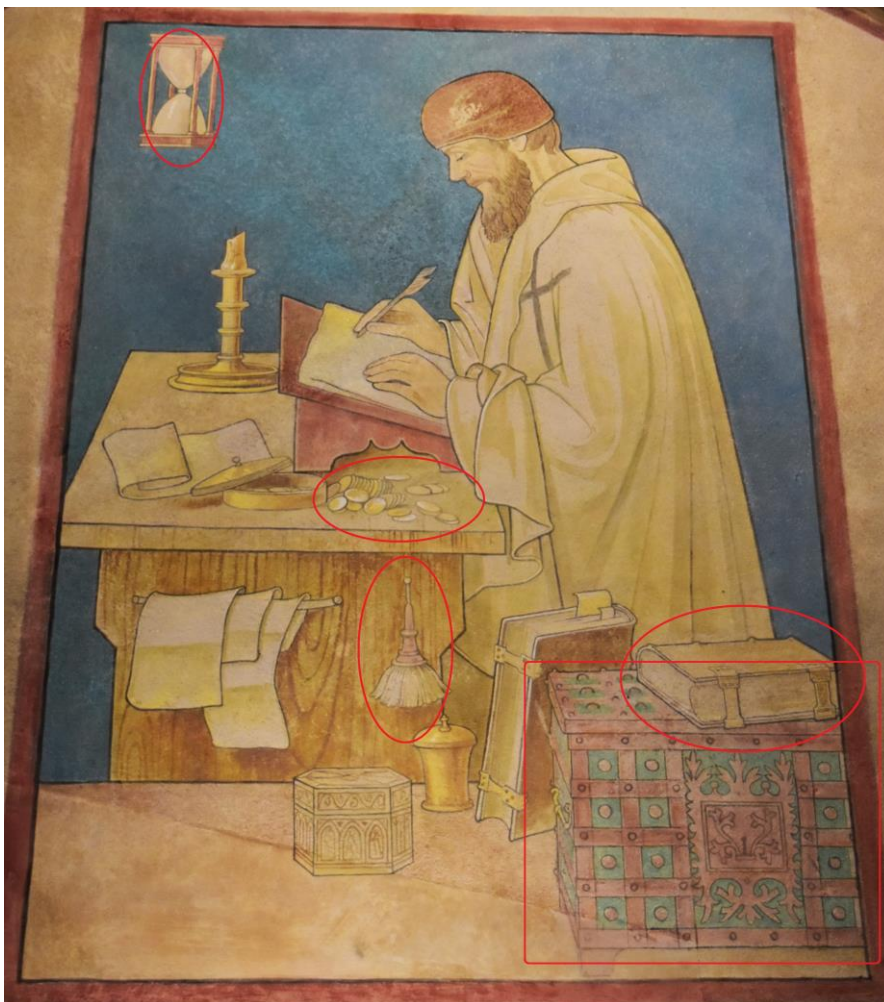
- szafki w niszach ściennych
 - meble z wtórnej aranżacji (2002/2025)
 - meble z pierwotnej aranżacji (1895-1960)
 - tablice z komentarzami
 - gabloty z eksponatami
- kierunki ruchu

ZESPÓŁ POMIESZCZEŃ SKARBNIKA

1. Przedsionek

1.1.	Lampka (współczesna) na zawieszeniu ściennym (zabytkowym), Malbork, Emil Jantzen, ok. 1892 r., żelazo, kucie		
1.2.	Skrzynia; warsztat pomorski, XVII w.; 49 x 50 x 97 cm		

„Skarbnik”, Paul Klinka, przed 1903 rokiem.

Malowidło w sieni ukazuje postać urzędnika żyjącego i pracującego w pomieszczeniach do których prowadzą przejścia z tego miejsca.

Umieszczenie nad wejściem do izby, imaginacyjnego portretu Skarbnika pełniło funkcję swoistego „szyldu” informującego o przeznaczeniu i funkcji tych pomieszczeń. Warto zwrócić uwagę, że towarzyszące portretowanemu przedmioty, znalazły swoje fizyczne odzwierciedlenie w przestrzeni sieni i izby [przedmioty te zaznaczono czerwonym kolorem]. Ich obecność w przestrzeni tego wizerunku pełni funkcję atrybutów tego urzędnika. Klepsydra zawieszona na błękitnej ścianie, może być aluzją do przysłowia „czas to pieniądz”. Jeśli istotnie taka była intencja pomysłodawcy kompozycji (raczej nie był to Klinka, który realizował program ideowo-ikonograficzny według ścisłych założeń Conrada Steinbrechta), to było to ahistoryczne nawiązanie do powiedzenia związanego z pieniędzmi (kapitałem), nieznanego ani Krzyżakom ani innym ludziom epoki średniowiecza.

2. Pokój mieszkalny skarbnika

2.1	Skrzynia; Niemcy, ok. 1900 r.; drewno dębowe, wym. 68 x 191 x 107 cm	
2.2	Szafka słupowa; przed 1894 r./elementy mebla z k. XV w.; 161 x 114 x 45 cm	
2.3	Łóżko z siennikiem, drewno, płótno, siano; ok. 1900 r. (siennik 2025 r.); 90 x 80 x 200 cm	

3. Skarbiec

3.1	Skrzynia, Niemcy, k. XV w.; drewno dębowe, wym. 63 x 188 x 81 cm	
-----	--	--

3.2	Skrzynia, Niemcy, ok. 1900 r., drewno dębowe, wym. 85 x 202 x 70 cm	
-----	---	--

„Smok Fafnir”, Paul Klinka, przed 1903 rokiem.

Nad wyjściem ze skarbca umieszczono wizerunek smoka. Ponownie jak w przypadku „Skarbnika” ten motyw malarski pełnił funkcję „szyldu” uczelnianego przeznaczenie tego pomieszczenia.

Sama postać smoka nawiązuje do germano-nordyckich sag o Nibelungach. Uwidocznione tu monstrum o imieniu Fafnir, tak jak Smaug w mitologii tolkienowskiej, lub Bazyliszek z warszawskiego legendarium, miał strzec skarbów, które zostały ukazane na obrazie pod postacią worków, skrzyni i pucharów.

4. Izba skarbnika

4.1	Szafka; k. XIX w.; drewno dębowe, metalowe okucia; 96 x 61 x 130 cm	
4.2	Szafka; k. XIX w.; drewno dębowe, metalowe okucia; 96 x 61 x 130 cm	
4.3	Szafa – kopia mebla gotyckiego, drewno dębowe, ok. 1917 r.; wys. 175, szer. 96, gł. 50 cm	
4.4.	Misa (typ norymberski), Norymberga, pocz. XVI w.; mosiądz, kucie, tłoczenie, Ø 49 cm	
4.5	Misa (typ norymberski), Norymberga, 1 ćw. XVI w.; mosiądz, sztanca, puncowanie, wys. 5 cm; Ø 39,5 cm	
4.6	Akwamanila (kopia naczynia gotyckiego), A. Sawicka, Malbork, 2008 r., ceramika szklwiona	
4.7	Akwamanila (kopia naczynia gotyckiego), A. Sawicka, Malbork, 2008 r., ceramika szklwiona	
4.8	Szafa 12-drzwiczkowa; 194 x 155 x 43 cm	

4.9	Stół, Niemcy, ok. 1900 r.; drewno sosnowe, wym. 91 x 81 x 47,5 cm [przeszklony blat – nowy]	
4.10	Brakteaty (kopie -150 szt.) ze skarbu kwidzyńskiego z 1 poł. XIV w.	
4.11	Szkatułka; pld. Niemcy, k. XV w.; drewno orzechowe (?), wys. 6,5 cm, szer. 15 cm, gł. 11,5 cm	
4.12	Faksymile tzw. elbląskiej księgi łakowej , ok. 1421 r.; 34 x 22 cm, papier, skóra, metalowe guzy	
4.13	Krzesło typu nożycowego, drewno, przed 1910 r., wys. 67,5 cm, szer. 65,7 cm, gł. 39,7 cm	
4.14	Krzesło (kopia), 4 ćw. XIX w.; drewno dębowe, wys. 84 cm, szer. 62 cm, gł. 52 cm	
4.15	Szkatułka, Niemcy Południowe, k. XVI w., drewno, żelazo, wys. 21, szer. 56,5, gł. 30 cm	

ZESPÓŁ POMIESZCZEŃ KOMTURA DOMOWEGO

5. Izba komtura domowego

5.1	Skrzynia (kopia), Marburg, Peter Joseph Schöneseiffer, ok. 1903 r., drewno dębowe, wym. 121 x 54 x 54 cm	
5.2	Kuferek, Niemcy, k. XIX w., drewno dębowe, wym.: wys. 31 cm, szer. 60 cm, gł. 35 cm	
5.3	Szafka (kopia), XIX/XX w.; wym.: 79,5 x 33 x 144 cm	
5.4	Szafa (kopia), Wilhelm Bänke, Hanower, przed 1903 r.; drewno dębowe, wym. 124 x 134 x 40 cm	
5.5	Stół (kopia), Niemcy, XIX/XX w.; wys. 77 cm, szer. 105, gł. 86 cm	
5.6	Siedzisko nożycowe, Niemcy, k. XIX w.; drewno, wys. 90 cm, szer. 63 cm, gł. 45,5 cm	
5.7	Rzeźba <i>Madonna z Dzieciątkiem</i> , Śląsk (?), k. XV w.; drewno, polichromia, wys. 70 cm	

5.8	Figurka <i>Madonna z Dzieciątkiem</i> (kopia – element świecznika wiszącego) k. XIX w., brąz, odlew, wys. 28 cm	
5.9	Figurka <i>Anioł akolita</i> , k. XIX w., brąz, odlew, wys. 23 cm	
5.10	Świecznik -figurka <i>Dworzanina</i> , ok. 1880 – 1890, brąz, odlew, wys. 21,4 cm, szer. 12,8 cm, gł. 8,5 cm	
5.11	Świecznik, Prusy Królewskie (?), XVI w.; mosiądz, wys. 29,8 (bez kolca) cm, Ø stopy 15,2 cm	
5.12	Świecznik, Europa Środkowa, XVI w.; mosiądz, wys. 36 cm; szer. 14,5 cm	
5.13	Łopata łosia; dawne zbiory zamkowe	

6. Sień komtura domowego

6.1	Skrzynia (kopia), Niemcy, ok. 1892 r.; drewno dębowe, żelazo, wys. 46,5 cm; szer. 127,5 cm; gł. 43 cm	
-----	---	--

7. Pokój mieszkalny komtura domowego

7.1	Łóżko baldachimowe (kopia), k. XIX w., drewno, wys. 200 cm, szer. 85 cm, dł. 185 cm	
7.2	Krzesło (kopia); drewno, k. XIX w., wys. 84 cm, szer. 62 cm, gł. 52 cm	
7.3	Szafka dwudrzwiowa; XIX/XX w.; 95 x 95 x 25 cm	
7.4	Front szafki wnękowej; drewno sosnowe, ok. 1902;	
7.6	Latarenka metalowa, l. 20. XX w., wys. 20 cm, szer. 8 cm	
7.7	Dzban, Prusy Zakonne, XV w.; ceramika siwa; wys. 20 cm, Ø wylewu 22 cm	
7.8	Dzban, kamionka, Nadrenia, XV w.	
7.9	Dzban, kamionka, Nadrenia, XV w.	

7.10	Konew, Nadrenia, XV w.		
7.11	Konew, Nadrenia, XV w.		

ZESPÓŁ POMIESZCZEŃ PIWNICZEGO I KUCHMISTRZA

8. Pomieszczenie piwnicznego

8.13	Witryna 2	
8.14	Dzban, kamionka, Nadrenia, XV w.	
8.15	Dzban typu „brodacz”, kamionka, Nadrenia, XV w.	
8.16	Konew typu „Jacobakanne”, Nadrenia, XV w., kamionka	
8.17	Dzban, Nadrenia, XV w., kamionka	
8.18	Konew, Nadrenia, XV w., kamionka	

8.19	Konew, Nadrenia, XV w., kamionka	
8.20	Konew, Nadrenia, XV w., kamionka	
8.21	Konew, Nadrenia, XV w., kamionka	
8.22	Konew, Nadrenia, XV w., kamionka	
8.23	Konew, Nadrenia, XV w., kamionka	
8.24	Kociołek, Prusy Królewskie (?), XVI w. (?), brąz, odlew, wys. 37,8 cm	

9. Pomieszczenie kuchmistrza

Gablota 1		
9.1	Kubek; Raeren, ok. 1550 r., kamionka, szkliwo; wys. 9,5 cm; Ø stopy 7 cm; Ø. brzuśca 8 cm	
9.2	Kubek; Raeren, ok. 1550 r., kamionka, szkliwo; wys. 9,5 cm; Ø stopy 7 cm; Ø brzuśca 8 cm	
9.3	Naczynie kamionkowe, Raeren, 1 poł. XVI w.; kamionka, szkliwo, wys. ok. 7,2 cm; Ø stopy 5,6 cm; Ø brzuśca 10 cm	
9.4	Kubek wyszynkowy; 1350-1380, Nadrenia, glina, wys. 12 cm, Ø podst. 8 cm, Ø wylewu 9 cm	
9.5	Butla podróżna mała, kamionka szkliwiona; Malbork, dawne zbiory, XV/XVI w.; wys. 13 cm, Ø brzuśca 12,5 cm	
9.6	Czarka ze stopą, Malbork, k. XV w.	
9.7	Kubek protokamionkowy na stopie; Waldenburg, XIII/XIV w.; glina kamionkowa, wys. 14 cm, Ø podst. 8 cm	
9.8	Kubek wyszynkowy; Prusy Zakonne; XIII/XIV w., wys. 13,5 cm, Ø 6,5 cm	

9.9	Naczynie dzbankowate, Nadrenia; 1 poł. XIII w., wys. 7 cm, Ø 4,5/5,4 cm	
Gablota 2		
9.10	Zbiornik do lawaterza – lavabo, Prusy Zakonne (?), 1 poł. XV w.; brąz, odlew, wys. 19 cm; szer. 23 cm	
9.11	Misa (typ norymberski), Norymberga (?), ok. 1550 r.; mosiądz, Ø 37 cm; Ø dna 21 cm	
9.12	Moździerz, Niemcy, XV/XVI w., brąz, odlew, wys. 16 cm; Ø wylewu 13, 5 cm	